

1908 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1908

26.1.1908

Sníh je pryč a panuje suchý mráz. 22.1 zemřel starý **Pils**, otec cukráře, měl pěkný pohřeb. Dne 24.1. odešla na věčnost paní **Schable**, paní **Schimani** a **Steinecker** jsou na smrt nemocní.

Místní ples sedláků (Svaz němců) dopadl žalostně, bylo tam jen 5 děvčat, jinak pouze ženy a ženatí muži. Žádný čistý výtěžek. Stará paní **Pils** byla exhumována ze starého hřbitově a leží teď na novém vedle svého nedávno zesnulého muže.

Deputace, starosta, doktor a **Schmoll**, byla v těchto dnech kvůli okresnímu soudu v Praze.

Vrátili se domů s dobrými zprávami. Rýsuje se vyhlídka, bude to ale trvat ještě nejméně 2 roky a nejprve musí být postavena příslušná budova.

19.2.1908

Nazi **Pils** dostal místo jako učitel 1. třídy v Benešově (Beneschau). Ubohý **Stögbauer**, který místo již provizorně zastával, a také se o ně ucházel, je velmi zklamaný.

Rozčarování zažil také **Schatzl** Franz, ucházel se o místo učitele první třídy v Nových Hradech (Gratzen), navrhla ho místní školní rada, místo ale nedostal. Ples turnerů měl dobrou návštěvnost a kadeřnice **Peiger** se ukázala být náramnou kuchařkou.

1908 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1908

26.1.1908

Der Schnee ist weg und es herrscht eine trockene Kälte. Am 22.1. starb der alte **Pils**, Vater des Zuckerbäckers, hatte ein schönes Begräbnis. Am 24.1. starb Frau **Schable** und die Frau **Schimani** und der **Steinecker** sind sterbenskrank. Der hiesige Bauernball (Bund der Deutschen) fiel kläglich aus, es waren nur 5 Mädchen da, sonst nur Frauen und verheiratete Männer. Kein Reinerlös. Die alte Frau **Pils** ist am alten Friedhof exhumiert worden und liegt jetzt auf dem neuen Friedhof neben ihrem unlängst verstorbenen Mann.

Die Deputation, Bürgermeister, Doktor und **Schmoll**, die dieser Tage wegen des Bezirksgerichts in Prag war, brachten gute Nachrichten mit nach Hause. Es ist die Aussicht vorhanden, doch wird es noch mindestens 2 Jahre dauern und es muss erst ein den Vorschriften entsprechendes Gebäude erstellt werden.

19.2. 1908

Nazi **Pils** hat die Lehrstelle 1. Klasse in Beneschau erhalten. Der arme **Stögbauer**, der die Stelle bereits provisorisch bekleidete und auch darum eingereicht hatte, hat eine große Enttäuschung erlebt.

Auch **Schatzl** Franz wurde einer Enttäuschung teilhaft, er bewarb sich um eine Lehrstelle erster Klasse in Gratzen, war vom Ortsschulrat vorgeschlagen, bekam die Stelle aber nicht. Der Turnerball war gut besucht und die Frisörin **Peiger** erwies sich als gute Köchin.

29.2.1908

Zábavný večer pěveckého spolku Lyra se docela zdařil a byl také dobře navštíven. Nazi **Pils** tam byl také a přijímal gratulace.

Začne tady až se zahájením příštího školního roku. Přítomný byl dokonce i děkan. Zdá se, že u něj došlo k velké proměně, neboť navštěvuje v určité dny pohostinství **Mayer** a **Gotscher**, a chmelový mok mu není vůbec protivný.

Našla by se tam možná nějaká souvislost s řečmi o ženských. Aféry pátera Petera **Valenty** nebyly v Nových Hradech urovnány, nyní se dostávají k okresnímu soudu v Budějovicích. Vypadá to, že páter P. bude muset hodně vysolit. Proč taky do všeho strká nos.

Až do dneška vál ostrý západní vítr, teď nastalo bezvětří a silně sněží.

19.5.1908

Třešně a hrušně začínají kvést, dne 14.5. se děti už cachtaly v potoce, to už se dlouho nestalo.

Ke Spinnwirtovi (**Weilguny**) přijde nový hostinský z Prahy, patrně ale neslibuje nic lákavého. Už tu byl se svojí ženou a z toho se usuzuje známým stylem po „Benešovsku“.

Koncert byl celkem dobrý, ale pro mladé lidi fádní.

Manželka obchodníka **Stiftera** má od včerejška dceru, a velice se z ní těší.

25.6.1908

Poštovní úřednice sl. **Pils**, dcera cukráře, přijde do Benešova namísto Karla **Franka**, který kvůli svému procesu vedenému kvůli urážce na cti proti obchodníku **Anderlovi**,

29.2.1908

Der am 26. abgehaltene Juxabend des Gesangsvereins Lyra ist ganz gut ausgefallen und war auch gut besucht. Nazi **Pils** war auch hier und ließ sich angratulieren. Er wird erst am nächsten Schulanfang hier beginnen. Sogar der Dechant war anwesend. Bei ihm scheint eine große Umwandlung geschehen zu sein, denn er besucht nun an gewissen Tagen das Gasthaus **Mayer** und **Gotscher** und ist dem Gerstensaft durchaus nicht abhold. Das mag auch mit den Weibergeschichten im Zusammenhang stehen. Die Weibergeschichten, die Pater Peter **Valenta** hat, sind gerichtlich in Grätzen nicht geschlichtet worden, jetzt kommen sie vors Bezirksgericht in Budweis. Hier schaut soviel heraus, dass P.P. viel zu blechen haben wird. Warum steckt er auch seine Nase in alles hinein.

Bis zum heutigen Tage wehte ein scharfer Westwind, jetzt ist Windstille eingetreten und es schneit stark.

19.5. 1908

Die Kirschbäume und Birnen beginnen zu blühen, am 14.5. badeten schon Kinder im Bach, das war schon lange nicht mehr der Fall.

Zum Spinnwirt (**Weilguny**) kommt ein neuer Wirt aus Prag. Soll aber nichts Verlockendes versprechen. War mit seiner Frau schon hier und danach urteilt man so im bekannten Stil nach „Benischauer Modi“.

Das Konzert war im Großen und Ganzen gut, aber für die jungen Leute „fad“.

Die Kaufmannsgattin **Stifter** hat seit gestern eine Tochter, darob große Freude.

25.6.1908

Die Postoffiziantin, Fr. **Pils**, Tochter des Zuckerbäckers, kommt nach Beneschau an Stelle des Karl **Frank**, der wegen eines Ehrenbeleidigungs-Prozesses gegen

byl shledán vinným a musí zaplatit 80 K.

Protože jsou proti němu vedeny i jiné žaloby, bude přeložen někam jinam. Každou středu večer se scházíme na kuželky do **St. Gabriely**, účastní se také slečny **Minna**, **Klema** a **Emma Weilgunyů**. Chodí tam také kolegové učitelé.

Anna **Weilguny** je v současné době se svou matkou ve Františkových lázních. Dnes je tady schůze učitelů z Novohradského učitelského spolku.

Kolega **Pöschko** bude mít proslov. Někdo poskytl finanční dar na velkou sochu Srdce-Ježíšova, která bude slavnostně vysvěcená v neděli 28.6. Bratři **Seidlové** zde koupili dům Ezechiela **Ganse** za 9000 korun.

Mladší **Seidl** tu založí pekárnu. Mladší syn truhláře **Schatzla** je šikovný písmomalíř a dělá tady velmi vkusné firemní tabulky.

Zdejší pivo je v současné době velmi mizerné, na slovo vzaté projímadlo, proto je velká poptávka po protivínském pivu.

Jedna dcera porodní asistentky **Schaffer** navštěvuje kurz pro tuto odbornost v Praze a má nastoupit namísto své nemocné matky. Therese **Mayer** se přešťastná dostala sem jako industriální učitelka.

14.7.1908

Ta spousta letních hostů zde určuje zdejší život kuželkovými partiemi, výlety atd. V příštím školním roce tu bude zřízena živnostenská škola dalšího vzdělávání, na které budu i já nejenom učit, ale také mi bude svěřeno vedení. Ovoce je letos hodně, ale v důsledku velkého sucha, plody nedozrávají a padají.

Tento týden začala sklizeň obilí. Žito je velmi pěkné, ale oves již zakrslý.

S pohlednicemi musíme přestat, protože je teď na místě Franka sl. **Pils**, a jak už ty

Kaufmann **Anderl** sachfällig geworden ist und 80 Kr. blechen muss.

Weil auch noch andere Klagen über ihn verhängt wurden, wird er irgendwo anders hin versetzt werden. Jeden Mittwoch ist Kegelpartie-Abend in St. Gabriela, auch die Fräuleins **Minna**, **Klema** und **Emma Weilguny** beteiligten sich. Auch die Lehrerkollegen beteiligten sich. Anna **Weilguny** ist zur Zeit mit ihrer Mutter in Franzensbad. Heute ist hier eine Lehrerversammlung des Gratzner Lehrervereins.

Kollege **Pöschko** hält einen Vortrag. Jemand hat für die Beneschauer Kirche eine große Herz-Jesu-Statue gespendet, diese wird am Sonntag, den 28.6. feierlich geweiht. Die Brüder **Seidl** hier kauften das Haus des Ezechiel **Gans** um 9000 Kronen. Der jüngere **Seidl** wird daselbst eine Bäckerei errichten. Der jüngere Sohn des Tischlers **Schatzl** ist ein geschickter Schriftenmaler geworden und macht hier sehr geschmackvolle Firmentafeln. Das hiesige Bier ist zur Zeit sehr minderwertig, das reinste Abfuhrmittel, darum floriert der Konsum des Protiviner-Bieres. Eine Tochter der Hebamme **Schaffer** frequentiert den Hebammen-Kurs in Prag und soll dann an Stelle ihrer kranken Mutter treten. Therese **Mayer** ist hochbeglückt als geprüfte Industrial-Lehrerin hier angekommen.

14.7.1908

Die vielen Sommerfrischler bestimmen das Leben im Ort mit Kegelpartien, Ausflügen usw. Im nächsten Schuljahr wird hier eine gewerbliche Fortbildungsschule errichtet, an der auch ich unterrichten werde und die Leitung bekomme. Obst ist heuer viel, aber in Folge der großen Trockenheit fällt viel unreif ab.

Diese Woche begann die Getreideernte. Das Korn ist sehr schön, aber der Hafer ist bereits verkümmert.

Mit den Karten müssen wir aufhören, da nun an Stelle des Frank Fräul. **Pils** ist, und

holky jsou, je velmi zvědavá.

Píšu tedy taky jenom dopisy, protože proč mají všichni znát naše soukromé záležitosti.

26.7.1908

Ještě nemám žádný prázdninový klid, protože truhlář **Bauer** natírá okna v zadním traktu školy a já tu musím kvůli tomu pobývat každý den.

19.6. řádila velmi silná bouřka. Uhodilo do bleskosvodu ve škole, do telegrafního vedení pošty a také u Sigmunda **Ganse**. Tam blesk rozštěpil komín a udělal tři díry nad kuchyňským oknem.

Také kamna jsou pravděpodobně poškozena. Pan a paní **Herlingerovi**, kteří tam bydlí a jsou v současné době v Linci, o tom ještě nic nevědí. Blesk udeřil také do hromosvodu vily **Leppin** a i u **Krampera**. Vzhledem k tomu, že u posledně jmenovaného bylo na půdě uskladněno velké množství sena, lidé říkají, že 17 fůr, vznikl požár. Pohled na šlehající plameny byl zlověstně krásný. Oslňující světlo, byla už úplná tma, strašlivý zvuk požárního zvonu, požární signály a běhání a křik lidí, to bylo děsivé.

Přitom lilo jako z konve, což byl vlastně štěstí, jinak by přilehlé sousední domy tam v té obytné části všechny lehly popelem. Milí hasiči si totiž počínali úplně bezhlavě. Odpoledne měli hlavní cvičení u hájovny (Jägerhaus) a pak šli na pivo, které bylo zadarmo. Mokrý dobré hadice visely v hasičské věži a špatně na navijáku.

Protože většina hasičů už nebyla střízlivá, předváděly neuvěřitelné skopičiny. Hadice tekly a neděravé k sobě nepasovaly.

Teprve, když přišli hasiči z Kuří, zdálo se, že začínají pracovat. Po půl hodině byl oheň lokalizován.

wie die Maderl sind, halt sehr neugierig.

Schreibe also auch nur Briefe, denn wozu sollen alle unsere Privatangelegenheiten wissen.

26.7.1908

Ich habe noch keine Ferienruhe, weil Tischler **Bauer** die Fenster im Hintertrakt der Schule streicht und ich jeden Tag deswegen in der Schule hocken muss.

Am 19.6. war ein sehr starkes Gewitter. Es schlug ein im Blitzableiter der Schule, in die Telegrafienleitung der Post und bei Sigmund **Gans**. Dort hat der Blitz den Rauchfang gespalten und drei Löcher oberhalb des Küchenfensters gemacht. Auch der Ofen soll beschädigt sein. Herr und Frau **Herlinger**, die dort wohnen und zur Zeit in Linz sind, wissen noch nichts davon. Auch in den Blitzableiter der Leppin-Villa und beim L. **Kramper** schlug es ein. Da bei letzterem viel Heu, die Leute sagen 17 Fuhren, am Dachboden waren, so entstand ein Brand. Der Anblick der auflodernden Flammen war schauerlich schön. Die grelle Beleuchtung, es war schon ganz finster, der unheimliche Klang der Feuerglocke, die Feuersignale und das Rennen und Schreien der Leute, das war schrecklich.

Dabei goss es in Strömen, was noch ein Glück war, sonst wären die angrenzenden Nachbarhäuschen dort in dem Gretzl alle abgebrannt. Die liebe Feuerwehr war nämlich ganz kopflos. Nachmittags hatten sie eine Hauptübung am Jägerhaus und dann ein Freibier. Die nassen guten Schläuche hingen im Steigerhaus und die schlechten hatten sie auf der Haspel. Da die meisten nicht mehr nüchtern waren, wurden die tollsten Sachen aufgeführt. Die Schläuche rannen und die nicht löchrigen passten nicht zusammen.

Erst als die Hermannschläger kamen, spürte man, dass die Feuerwehr arbeitete. Nach einer halben Stunde war der Brand

Čumilů se nashromáždilo hodně a letní hosté byli z úleku bez sebe strachy. **Kramperovi** se toho vlastně moc nestalo, je dobře pojištěný a není chudý.

Schatzlů jsou zde až na učitele Franze, který v Mikulášovicích (Nixdorf) absolvoval kurz. Franz zůstane nyní zřejmě v Nových Hradech a po úmrtí učitele **Mlynarskyho** se snad stane učitelem 1. třídy.

Pils Nazi se sem už přestěhoval. Bylo mu naznačeno, že se musí vzdát postavení náčelníka studentstva a musí také přestat s vysedáváním po hospodách.

On také v té hospodě vůbec nemluví. Poněkud se ochladilo, takže je zase příjemné počasí. Jenom voda je na koupání příliš studená.

Sládek **Kurz** byl na hodinu propuštěn. Pivo se od Velikonoc nedalo pít. Nový sládek se jmenuje **Bleichinger** a místo již zastává.

1.8.1908

Kandidát na místo učitele **Manoch** přerušil studium a, jak se tomu tenkrát říkalo, dostal místo na rakouském konzulátu v Curychu. Ve skutečnosti padl do rukou anarchistickému spolku.

Z kapsy svých ubohých rodičů vymámil 300 K. a inspirován jedním takzvaným protektorem, psal výhrůžné a vyděračské dopisy různým lidem a bankám. Brzy se mu dostali na stopu a zatkli ho.

Byl odsouzen na čtyři měsíce a vsazen do vězení. Kdyby nebyl nezletilý, byl by dostal deset let.

Otec mu poslal peníze, aby si koupil revolver a zastřelil se. To se tady denně omílá. Poslední dny je tu velké dusno, přicházejí stále bouřky a náhlé slejváky.

lokalisiert. Zuschauer gab's in Menge und die Sommerfrischler waren vor Schrecken außer Rand und Band. Dem **Kramper** ist eigentlich nicht viel geschehen, er ist gut versichert und nicht arm.

Die **Schatzls** sind hier bis auf den Lehrer Franz, der in Nixdorf einen Kurs frequentiert. Der Franz wird nun wohl in Grätzen bleiben und durch den Tod des Lehrers **Mynarsky** wohl Lehrer erster Klasse werden. **Pils** Nazi ist schon hierher umgezogen. Es wurde ihm nahegelegt, dass er das Haupt der Studentenschaft niederlegen müsse und die Kneipereien dürften nicht mehr stattfinden.

Er ist auch ganz stad im Wirtshaus, ganz getäfelt. Das Wetter ist etwas kühler geworden, so ist wieder angenehme Zeit. Nur das Wasser ist zum Baden zu kalt. Bräumeister **Kurz** ist Knall und Fall entlassen worden. Das Bier war seit Ostern nicht mehr trinkbar. Der neue Braumeister heißt **Bleichinger** und ist bereits auf dem Posten.

1.8.1908

Der Lehramtskandidat **Manoch** hat im Mai sein Studium in Linz aufgegeben und hat, wie es damals hieß, eine Anstellung bei der österreichischen Gesandtschaft in Zürich erhalten. In Wirklichkeit war er einem Anarchisten-Verein in die Hände gefallen. Seinen armen Eltern lockte er 300 K. aus der Tasche und schrieb, inspiriert von seinen sogenannten Protektoren, Droh- und Erpresser-Briefe an verschiedene vermögende Leute und Banken. Man kam ihm bald auf die Spur und er wurde verhaftet. Er wurde zu vier Monaten Zuchthaus verurteilt. Wenn er nicht minderjährig gewesen wäre, hätte er zehn Jahre bekommen.

Der Vater hat ihm Geld geschickt, er solle sich einen Revolver kaufen und sich erschießen. Es ist hier Tagesgespräch. In den letzten Tagen ist es hier sehr schwül, immer wieder gibt es Gewitter und

14.10.1908

Opět začaly zkoušky pěveckého spolku. Starý tesař **Weinberger** zemřel.

Právě jsem zaslechl, že u **Reitingera** v Kamenici (Hennberg) býk roztrhl jedné pasačce břicho. V Jindřichově (Heinrichschlag) je spála, také **Pölzerova** dcerka se nakazila.

23.10.1908

Od 19. tu máme mráz. Množství ovoce zmrzlo na stromech. Noviny hovoří stále ještě o válce se Srbskem.

K tomu přistupují nepokoje Čechů v Praze a i jiných městech, také v Budějovicích, kde dávají průchod svému vzteku. Doba je kritická, doufáme, že se uklidní.

U **Schimaka** je uveden v život nový čtenářský klub. Pro členy jsou k dispozici dvanáctery různé noviny.

Náš lékař se kvůli honu rozkmořil s kolegou **Hackerem** a protože je doktor horká hlava, prodal hned loveckého psa i loveckou pušku, hádka potrvá asi poněkud déle.

Nové pivo také není tak úplně báječné, jak se doufalo.

Je arci požitelnější, ale ten správný říz nemá. 15. tu byl Terčí trh.

2.12. se bude konat jubilejní císařská slavnost pro školáky. Děti budou po jednotlivých třídách zpívat a přednášet básně. Moje třída bude zpívat „Der Kaiser ist ein guter Mann“ (Císař pán je dobrý člověk.) a přednášet báseň, kterou umějí už z první třídy. Bude to pěkný zmatek. Venku je mráz, -6°R (odpovídá -8°C). **Wrzal** (Wildberg) a Nazi **Pils** založili s **Czuchalem** šraml (hudební soubor ve složení housle, harmonika, kytara a případně klarinet, pozn.překl.) a velmi pilně spolu hrají.

plötzliche Regengüsse.

14.10. 1908

Die Gesangsproben haben wieder begonnen. Der alte Zimmermann **Weinberger** ist gestorben. Soeben habe ich gehört, dass beim **Reitinger** in Hennberg ein Stier dem Hütermädchen den Bauch aufgeschlitzt hat. In Heinrichschlag herrscht Scharlach, auch das **Pölz-Mädchen** ist daran erkrankt.

23.10.1908

Seit dem 19. haben wir Frost. Es ist viel Obst auf den Bäumen erfroren. Die Zeitungen reden immer noch von einem Krieg mit Serbien. Dazu kommen die Krawalle der Tschechen in Prag und anderen Städten, so auch in Budweis, wo sie ihrer Wut Ausdruck geben. Die Zeiten sind kritisch, hoffentlich legt es sich.

Beim **Schimak** ist ein neuer Leseklub ins Leben gerufen worden. Es liegen 12 verschiedene Zeitungen für die Mitglieder zum Lesen vor. Unser Doktor hat sich wegen der Jagd mit dem Kollegen **Hacker** zerkotzt, und da der Doktor ein großer Hitzkopf ist, hat er gleich Jagdhund und Jagdgewehr verkauft, der Streit wird wohl etwas länger dauern.

Das neue Bier ist auch nicht ganz so brilliant, wie man erhofft hatte. Es ist freilich mundlicher, aber das richtige Gesüff ist es noch nicht. Am 15. war hier Theresien-Markt.

Am **2.12.** findet ein Schulkinder-Kaiser-Jubiläumsfest statt. Die Kinder werden klassenweise singen und deklamieren. Meine Klasse singt „Der Kaiser ist ein guter Mann“ und deklamiert ein Gedicht, das sie schon von der ersten Klasse an können. Es wird ein schönes Durcheinander geben. Draußen herrscht eine Kälte von -6° R (-8°C). **Wrzal** (Wildberg) und Nazi **Pils** haben mit **Czuchal** ein Schrammeltrio gebildet und musizieren zusammen recht fleißig.

3.11.1908

Tady už 9 neděl nepršelo a sedláci, řekněme, stojí před katastrofou. Mlynáři melou, pokud vůbec, tak jenom na jednu fázi. A v továrně to velmi hapruje.

Ve vsích vyschly studně. Počasí je dílem velmi chladné, dílem poněkud snesitelnější. Na svátek Všech svatých pronikala zima až do morku kostí. Procesí šlo tentokrát na nový hřbitov. Hroby byly jako vždy bohatě ozdobeny.

Manželka kominíka **Steiskala** porodila 5. syna, je to prima rodina!

Dne 20.10. zemřela paní Marie **Lorbeck**, při zádušní mši v kostele se klobouk podle poslední mody paní ředitelové **Weidner** vzňal, a to byla senzace!

Kaplan, p. Peter **Valenta** přišel jako farní administrátor do Cetvin (Zettwing). Jeho místo dostal mladý teprve letos vysvěcený kaplan, p. **Wagner**, narozený v Trhových Svinech (Schweinitz), tedy plnokrevný Čech.

Hovoří poměrně dobře německy, má rád pivo, je také muzikální a nosí cvikr.

Zkrášlovací spolek konal nedávno valnou hromadu.

Bylo rozhodnuto vysadit na Novohradské silnici až po **Mayerova** boží muka červené duby, zasadit na svazích na novém hřbitově křoviny a některé holé stěny osadit divokým vínem, aby se zakryly holé plochy.

Namísto řídícího učitele jako předsedy byl zvolen Dr. **Dick**, místo Petera **Steinbergera** jako zapisovatele Ignaz **Pils**. Ředitel **Weidner** dostal místo inspektora nové výsadby.

20.11.1908

Při posledním jarmarku se opakovala historka s českými prodejci.

3.11.1908

Hier hat es seit 9 Wochen nicht mehr geregnet und die Landleute, sagen wir, stehen vor einer Katastrophe. Die Müller mahlen zur Not noch mit einem Mahlgang und in der Fabrik hapert es sehr. In den Dörfern versiegten die Brunnen. Das Wetter ist mal sehr kalt, mal etwas erträglicher. An Allerseelen war es durchdringend kalt und die Prozession ging diesmal auf den neuen Friedhof. Die Gräber waren wie immer reichlich geschmückt.

Die Rauchfangkehrers-Gattin **Steiskal** hat den 5. Sohn geboren, eine stramme Familie! Am 20.10. ist die Frau Marie **Lorbeck** gestorben, bei dem Requiem in der Kirche ist der neumodische Hut der Frau Direktor **Weidner** brennend geworden, das gab ein Hallo!

Kaplan P. Peter **Valenta** ist ab 1.11. als Pfarradministrator nach Zettwing gekommen. Seine Stelle bekam ein junger erst heuer ausgeweihter Kaplan, P. **Wagner**, gebürtig aus Schweinitz, also ein Vollblut-Tscheche. Er spricht ziemlich gut Deutsch, liebt das Bier, ist auch musikalisch und trägt einen Zwicker.

Der Verschönerungsverein hat neulich eine Generalversammlung abgehalten. Es wurde beschlossen, an der Gratzener Straße bis zum **Mayer-Martel** Bluteichen zu pflanzen, an der Böschung im neuen Friedhof werden Büsche gesetzt und an einigen kahlen Wänden werden wilde Weinreben angesetzt, um die Kahlheit der Flächen zu verdecken. Anstatt des Oberlehrers als Obmann wurde Dr. **Dick** gewählt, anstatt Peter **Steinberger** als Schriftführer Ignaz **Pils**. Direktor **Weidner** bekam die Stelle eines Inspektors der Neuanpflanzungen.

20.11.1908

Am letzten Jahrmarkt war wieder die Geschichte mit den tschechischen Verkäufern.

Interpelací to všechno svalili na městského tajemníka. Ve skutečnosti jim ale jde jen o stánkovné.

U nás je citelně chladno, sníh skoro žádný, stále však je příšerné sucho. Poté, co porodila mrtvé dítě, hostinská **Peiger** náhle zemřela.

Požár ve Velkém Jindřichově byla pro vyhořelé krutá rána, především pro **Pözl**, který přišel o veškerý dobytek. A to, když zima stojí přede dveřmi.

U **Reicha** a u **Pözla** shořely všechny zásoby obilí, krmiva a veškeré nářadí na polní práce. Oheň vypukl v ½ 3 ráno a někteří říkají, že byl založen. Jiní tvrdí, že nějaký mládenec při tajné noční návštěvě za děvčetem oknem, odhodil cigaretu. Naštěstí vál severovýchodní vítr, jinak by vyhořela celá ves.

Ještě zmínka o nějakých procesech: Fritz **Weilguny** podal žalobu na listonoše **Strobla**, protože jej v podnapilosti nazval lumpem. Advokát **Bulatti** obžaloval **Eillera**, protože ho tento podezíral.

Tato legrace stála **Eillera** 100 korun. Vozka **Wolf** zažaloval **Wimmera** (Leutgeb), protože tento řekl, že **Wolf** prý krade dříví v lese. **Leirer** Anna (po chalupě Zuckermendl) nechce, aby vodovod vedl přes její pozemek, proto žaluje obec. **Bass** Karl také podává žalobu na obec kvůli vodovodu, a tak se tady stále vesele žaluje.

Ignaz **Schinko**, stavební úředník u c. a k. dráhy tu pobyl několik dnů se ženou a malým synkem. Nyní je v Malé v Jižních Tyrolích a staví elektrickou dráhu z Trenta ke Gardavskému jezeru. Daří se mu velmi dobře, jenom to italské hnízdo je mu protivné.

V Německém Rychnově (Deutsch Reichenau) byl minulou neděli obrovský balvan vysvěcen na památku císařského výročí.

Über eine Interpellation schob man alles auf den Stadtsekretär. In Wahrheit ist ihnen aber um das Standgeld leid.

Bei uns macht sich die Kälte bemerkbar, Schnee ist fast keiner, es ist immer noch unheimlich trocken. Nach der Geburt eines toten Kindes ist die Gastwirtin **Peiger** plötzlich verstorben.

Der Brand in Gr.-Heinrichschlag war für die Abbrändler unheilvoll, vor allem für den **Pözl**, der sein ganzes Vieh verloren hat. Und das, wo der Winter vor der Tür steht. Beim **Reich** und beim **Pözl** sind alle Getreidevorräte, Futter und Ackergeräte verbrannt. Das Feuer ist um ½ 3 morgens ausgebrochen und manche sagen, es war gelegt. Andere behaupten, ein Bursche habe beim Fensterln eine Zigarette weggeworfen. Ein Glück war, dass Nordostwind war, sonst wäre **bei dem Wassermangel** das ganze Dorf abgebrannt.

Hier noch einige Prozesse: Fritz **Weilguny** klagt gegen den Briefträger **Strobl**, weil der ihn im Rausch Schuft genannt hat. Der Advokt **Bulatti** klagt den **Eiller**, weil der ihn verdächtigt hatte. Der Spaß kostete **Eiller** 100 Kronen. Fuhrmann **Wolf** klagt den **Wimmer** (Leutgeb), weil der gesagt hat, **Wolf** stehle Holz im Wald. Zuckermendl (**Leirer** Anna) will eine Wasserleitung nicht durch ihren Grund führen lassen, deshalb klagt sie gegen die Gemeinde. **Bass** Karl klagt auch gegen die Gemeinde wegen der Wasserleitung und so geht die Klagerei lustig weiter.

Ignaz **Schinko**, Bauadjunkt bei der k.u.k. Bahn war einige Tage mit Frau und kleinem Sohn hier. Er ist jetzt in Malé in Welsch-Tirol und baut eine elektrische Bahn von Trient zum Gardasee. Es geht ihm sehr gut, nur das italienische Nest ist ihm zuwider.

In Deutsch-Reichenau wurde vorigen Sonntag ein Riesen-Steinblock mit einer Inschrift zum Andenken an das Kaiserjubiläum geweiht.

Dárce je kávovinový **Jaksch**, neboli **Jaksch** ze Zaječí vily z Německého Benešova.

Schatzl Franz složil úspěšně 2. zkoušku měšťanské školy z III. skupiny. Náš nový kaplan pater **Wagner** se začíná rozvazovat. Umí velmi dobře agitovat a má velkou držku. Už o něm psaly noviny.

Takoví štvaví kaplani jsou ve velkém počtu roztroušeni po Čechách a všude dělají zlou krev. Myslím, že jeho dny v Benešově jsou už sečtené.

Obchodník Anderl byl **B. Mayerem** vydražen za 60 zlatých a hledá nyní obchod jinde nebo nějaké zaměstnání. **Obchodník Stifter** platí za studium svého syna v Linci měsíčně 70 korun.

Okolo **Kaiserových** holek je tu nyní velký rozruch. Každá má ženicha a každá by chtěla převzít hospodu.

Poručník, obchodník **Schmoll**, chce to celé prodat a peníze rozdělit.

O tom ale holky nechtějí nic slyšet. Bude ještě hodně zle, než se záležitost urovná.

Na neděli sv. Kateřiny se tady hodně hrálo a tancovalo. Počasí je nyní změnilo, je svěží vlhko, občas prší a sněží, čímž, doufáme skončí nouze o vodu.

V knoflíkárně (továrně na výrobu kovových knoflíků) už se dlouhé dny nic neděje, takže již byl požadován lokomobil.

Emilii **Wolf** přitáhli dva nadějní výrostci, **Klinger** a **Pletka** v pivovaru k parnímu kotli a otevřeli ventil.

Vodní pára opařila poměrně značně její nohy. Její pěstoun **Wolf** zažaloval svého souseda **Wimmera** kvůli již zmíněnému podezření a **Wimmer** byl odsouzen. Kvůli Anně **Leyrer**, z jejíhož pozemku jsou pro

Der Spender ist der Feigenkaffee-**Jaksch**, vulgo Hasenvilla-**Jaksch** aus Deutsch-Beneschau.

Schatzl Franz hat die 2. Bürgerschulprüfung aus der III. Gruppe gut bestanden. Unser neuer Kaplan, Pater **Wagner**, beginnt aufzutauen. Er kann sehr gut agitieren und hat eine grobe Goschn. Ist schon in der Zeitung gestanden. Solche Hetzkaplane sind in Massen in Böhmen verstreut und machen überall böses Blut. Ich glaube, dass seine Zeit in Beneschau bald abgelaufen ist.

Kaufmann **Anderl** ist vom **B. Mayer** um 60 Gulden gesteigert worden und sucht nun wo anders ein Geschäft oder eine Beschäftigung. Kaufmann **Stifter** zahlt für das Studium seines Sohnes in Linz monatlich 70 Kr.

Um die **Kaiser-Madeln** ist hier nun ein großes G'ris. Jede hat einen Bräutigam und jede möchte das Wirtshaus übernehmen.

Der Vormund, der Kaufmann **Schmoll**, will die ganze Sache verkaufen und das Geld aufteilen. Davon wollen die Madeln aber nichts wissen. Wird noch viel Ärger geben, bis die Sache in Ordnung kommt.

Am Kathrein-Sonntag gab es hier viel Musik und Tanz. Das Wetter ist nun feuchtfrohlich geworden, es regnet und schneit zeitweilig, was der Wassernot hoffentlich ein Ende machen wird. In der Metallknopf-Fabrik ist das Werkel schon tagelang nicht mehr gegangen, so dass schon ein Lokomobil angefordert worden war.

Die Emilie **Wolf** haben zwei hoffnungsvolle Knaben, **Klinger** und **Pletka**, im Brauhaus zum Dampfkessel hingezogen und ein Ventil aufgemacht. Der Wasserdampf verbrühte ihre Füße ziemlich stark. Ihr Ziehvater **Wolf** klagte seinen Nachbarn **Wimmer** wegen der schon erwähnten Verdächtigung an und **Wimmer** ist verurteilt worden. Wegen der Anna **Leyrer**, von

vodovod nutné asi 4 metry, tu byla dneska komise.

Vyvlastnění **Leyrerky** vychází asi na 10 haléřů, náklady komise byly vyčísleny na 150 korun. A to se nazývá lokální patriotismus!

Je to příklad poměrů ve zdejších měšťanských kruzích. Nic než zloba, hádky a hašteření.

Sedláci z Kuří si prosadili vlastní hřbitov. Je už skoro hotový a nachází se v blízkosti kaple. Ve stadiu příprav je i nová škola. Podaří se jim to, protože předem stanovené zákonné podmínky kromě vzdálenosti (4 km) **budou** všechny splněny.

Protože letos školní odvody činí 17 % a kvůli nutným opravám se ještě zvýší, je to pro ně důležitý stimul.

Benešovští jim sotva něco položí do cesty, protože školní budova je beztak malá.

Povolení pro živnostenskou školu dalšího vzdělávání stále maří úřední šiml.

Zemřela slepá obyvatelka chudobince, sestra zedníka **Lauseckera**. Jemu se stále daří moc špatně a sotva se zotaví.

Rodina vězí ve velké nouzi. Je to opravdu bída s utrpením, co **Lauseckerku** potkalo.

Přepis z originálu rukopisu: Rosi Rathmann (roz. Hoffelner) a Burkhard Rathmann; text poskytl Willi Sonnberger, Linz, původně pocházející z Německého Benešova (dnes Benešov nad Černou), nar. 12.1.1929 (rodiče: Karl a Anna Sonnberger, roz. Hoffelner) a František Opelka, Kaplice, původně z Benešova n.Č.

překlad do češtiny: Helga Grimmová, spolupráce Bernhard Riepl

deren Grund etwa 4 Meter für die Wasserleitung erforderlich sind, war heute die Kommission da.

Die Enteignung der **Leyrer** bemisst sich auf etwa 10 Heller, die Kommissionskosten betragen 150 Kr. Und das nennt man Lokalpatriotismus!

Ein Beispiel für die Zustände in den hiesigen bürgerlichen Kreisen. Nichts wie Ärger, Streit und Zank.

Die Hermannschläger Bauern haben einen eigenen Friedhof durchgesetzt, er ist schon ziemlich fertig und befindet sich in der Nähe der Kapelle. Auch eine eigene Schule ist in der Vorbereitung. Es wird ihnen gelingen, da die gesetzlichen Vorbedingungen außer der Entfernung (4 km) alle erfüllt werden. Da heuer die Schulumlagen 17 % betragen und wegen anstehender Reparaturen noch steigen werden, ist das ein wichtiger Antrieb für sie. Die Beneschauer werden ihnen kaum etwas in den Weg legen, da das Schulgebäude ohnehin zu klein ist.

Die Bewilligung einer gewerblichen Fortbildungsschule wird immer wieder durch den Amtsschimmel behindert.

Gestorben ist die blinde Armen-Pfründlerin, eine Schwester des Maurers **Lausecker**. Ihm geht es noch immer sehr schlecht und er wird kaum genesen. Die Familie steckt in großer Not. Es ist wirklich ein Jammer, der die **Lauseckerin** betroffen hat.

Transkription aus dem handschriftlichen Original: Rosi Rathmann (geb. Hoffelner) und Burkhard Rathmann, zur Verfügung gestellt: Willi Sonnberger, Linz, ursprünglich aus D.-Beneschau, geb. am 12.1.1929 (Eltern: Karl und Anna Sonnberger, geb. Hoffelner) und František Opelka, Kaplice, ursprünglich aus Benešov n.Č.

